

Tweede zondag in de 40-dagentijd. Ben Frie SJ

Naarmate ons inzicht groeit in de dynamiek van ons leven, onze mogelijkheden en onze kansen, wordt ons steeds duidelijker dat wij ons leven *ontvangen* in plaats van dat wij het zelf zouden *scheppen*. Opgroeïende kinderen ontdekken hun wereld als iets dat zij zelf kunnen scheppen: ze leren het leven in te richten overeenkomstig hun wensen en verlangens. De adolescent gaat ontdekken wat wijsheid is en ervaren, dat zijn scheppende vermogens beperkt zijn. De volwassene tenslotte ziet hoe hij slechts een deel is van een veel groter krachtenveld, veel groter dan hijzelf. Niet wij zijn het die ons verhaal vertellen, maar ons leven vertelt *ons* een verhaal: een lange reeks voorvallen en gebeurtenissen die ons in ons leven eerder toeschouwers maken dan spelers.

De jonge mens krijgt vrijheid, mag op een gegeven moment de liefde proeven, en als hij wil protest aantekenen tegen onrecht – maar zijn leven werd in werkelijkheid steeds meer een werkelijkheid die hem overstijgt. In ons leeft een verlangen naar volmaaktheid dat ons ertoe aanzet om zelf de vervulling te brengen in ons leven – maar het resultaat blijft buiten onze macht. We kunnen hopen dat de wereld zich goed zal ontwikkelen, dat er toekomst is voor onze kinderen maar het is voorlopig nog verre van volmaakt. Onze stoffelijkheid houdt ons vast.

Even is er een moment in het leven van Jezus geweest waarop de volmaaktheid zichtbaar was. Zijn onbegrensde goddelijkheid werd zichtbaar. Een flits, een topervaring. Zijn kleding wordt 'glanzend als het licht', Hij verandert van uiterlijk, van gedaante als de volle waarheid van zijn leven aan het licht komt en zichtbaar wordt. Een flits, even is de volmaaktheid van de hemel overweldigend. En dan is het weg. De eeuwigheid toont zich in het eindige en tijdelijke, maar dat kan niet blijven en dan is het weer allemaal zoals het was, bijna. Het verhaal over de gedaanteverandering van Jezus is als het ware een sprookje over ons eigen innerlijk leven. Wij bouwen zelf een bestaan op, maar ervaren geleidelijk dat onze identiteit ons *gegeven* wordt.

Als Abraham tot dat inzicht komt, met andere woorden: als hij tot geloof komt, ontvangt hij zijn identiteit. Hem wordt gezegd: 'Trek weg uit uw land, uw stam, uw familie'. Alsof het niks is. Maar dat vraagt het geloof: je veilige zekerheden verlaten en je door God laten vormen. Niet meer je eigen vrijheid scheppen, maar het leven dat je gegeven wordt volop aanvaarden en in je opnemen, je ermee verzoenen.

Voor Abraham betekende dit: breken met een zelfvoldaan leven en overgave aan de onzekerheid van het leven met God dat zich langzaam in het zijne toonde. Voor Jezus betekende het: zijn roeping, zijn bestemming aanvaarden om te getuigen van het leven van God in ons. Ofwel: mensen brengen tot zelfverloochening, mensen het inzicht geven dat leren ontvangen mooier is dan alleen blijven geloven in jezelf.

Voortdurend roept het getuigenis van Jezus weerstand op, tegenreacties. Onbegrip, angst, ergernis. Mensen willen niet horen dat zij zichzelf niet genoeg zijn. Maar Jezus' getuigenis is sterker dan de mensen. Als zijn goddelijke werkelijkheid zichtbaar wordt, voegen zich bij Hem Mozes en Elia. Zij vertegenwoordigen Wet en Profeten: heel de Bijbel wordt voltooid in de ontmoeting met de hemelse Jezus.

De alles overtreffende schittering willen we vasthouden: als de hemel eenmaal hier is, moet die hier ook blijven. Drie tenten! Kijk de tenten in vluchtelingenkampen, kijk de tenten na de aardbevingen. Wat is er voorlopiger? Als wij proberen onze godservaring vast te houden, zijn we machteloos. Wat wij doen met onze vermogens is vreselijk ontoereikend ten opzichte

van wat God ons geeft. Maar we krijgen 40 dagen om ons dat goed te realiseren. 40 dagen voor het groeiend inzicht dat wij *ontvanger* zijn, en niet de Schepper.

De voltooiing van Wet en Profeten vraagt wel het uiterste: ons leven. Maar het leven dat Jezus geeft schittert als het licht – eens te meer als Hij gestorven is. De hemel heeft zich hier gevestigd. Bij ons.